

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 1 lipca 2014 r.

Nr posiedzenia: 63

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Andrzej Person.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja senatora Piotra Zientarskiego na temat Polonijnego Lata i Światowego Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie.
 2. Informacja Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na temat Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych.
 3. Informacja Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie na temat zadań realizowanych w 2014 r.
 4. Sprawozdanie senatora Andrzeja Persona ze spotkań z Polonią podczas wizyty delegacji Senatu pod przewodnictwem marszałka Senatu w Australii i Nowej Zelandii.

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Barbara Borys-Damięcka, Leszek Czarnobaj, Robert Dowhan, Mieczysław Gil, Stanisław Gogacz, Marek Konopka, Andrzej Person, Janina Sagatowska, Piotr Zientarski,
- oraz senator Stanisław Karczewski,
- goście:
- Ministerstwo Edukacji Narodowej:
 - podsekretarz stanu Przemysław Krzyżanowski,
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Wojciech Tyciński,
 - Urząd Miejski w Koszalinie:
 - zastępca prezydenta miasta ds. polityki społecznej Leopold Ostrowski,
 - Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”:
 - prezes Janusz Skolimowski,
 - wiceprezes Ewa Ziółkowska,
 - Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”:
 - wiceprezes Mariusz Grudzień,
 - Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” ZG:
 - starszy specjalista Anita Staszkievicz,
 - Kancelaria Senatu:
 - wicedyrektor Biura Analiz i Dokumentacji Romuald Łanczkowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Senator Piotr Zientarski poinformował komisję o Polonijnym Lecie, które od 1970 r. odbywa się w Koszalinie. W ramach Polonijnego Lata odbywa się Światowy Festiwal Chórów Polonijnych, 5-letnie Studium Dyrygentów Chórów Polonijnych oraz organizowane są warsztaty dla dzieci i młodzieży. Do 2012 r. organizatorem festiwalu był koszaliński oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Po zamknięciu oddziału przedsięwzięcie jest kontynuowane dzięki zaangażowaniu osób prywatnych i władz miasta. W trakcie tegorocznego Polonijnego Lata, które zaplanowano w dniach 13–21 lipca br., będą realizowane szkolenia dla dyrygentów chórów polonijnych oraz koncerty chóralne, zaś w przyszłym roku odbędzie się XV Światowy Festiwal Chórów Polonijnych.

Zastępca prezydenta miasta Koszalina oraz były członek zarządu koszalińskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Leopold Ostrowski przypomniał historię festiwalu. Zwrócił uwagę na to, że w ciągu 40 lat w festiwalu uczestniczyły ponad 22 tysiące Polonusów i prawie 200 chórów z całego świata.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz były wiceprezydent Koszalina Przemysław Krzyżanowski wyraził opinię, że Rzeszów i Koszalin to dwie stolice polonijne. Podziękował Senatowi RP za wieloletnie wsparcie, dzięki któremu festiwal mógł się rozwijać oraz zaapelował do Ministerstwa Spraw Zagranicznych o dofinansowanie kolejnych edycji. Przemysław Krzyżanowski podkreślił, że uczestnicy festiwalu nie tylko wywożą z Polski nowe umiejętności i dobre wspomnienia, ale także promują naszą kulturę na całym świecie. Senatorowie zapoznali się z publikacją autorstwa Zbigniewa Ciechanowskiego pt. „40 lat polonijnego śpiewania – Festiwalowe Echa”.

Ad 2. Wiceprezes Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Mariusz Grudzień poinformował o organizowanym od 45 lat w Rzeszowie Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych. Dotychczas wzięło w nim udział ok. 200 zespołów polonijnych. Organizowany przy współudziale Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Miasta Rzeszowa festiwal pełni rolę edukacyjną oraz integracyjną. Dodatkowo, we współpracy z Uniwersytetem Rzeszowskim, prowadzone jest 4-letnie Polonijne Studium Choreograficzne oraz organizowanych jest wiele imprez towarzyszących.

W tym roku Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych odbędzie się w dniach 25–29 lipca i weźmie w nim udział 37 zespołów z 14 krajów. Został on dofinansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W trakcie dyskusji senator Barbara Borys-Damińska zwróciła uwagę na szerszy problem malejącego dofinansowania ze strony MSZ przedsięwzięć o wieloletniej tradycji, przy czym chodzi tu zarówno o różnorodne przedsięwzięcia kulturalne, jak też o wspieranie oświaty i polskich mediów. Senator zaapelowała do komisji o interwencję w tej sprawie.

W odpowiedzi wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ Wojciech Tyciński poinformował, że festiwal w Rzeszowie uzyskał 70% wnioskowanego dofinansowania, mimo że przedsięwzięcie nie zostało należycie opisane. Z jednej strony warto kontynuować dotychczasowe zadania, z drugiej pojawiają się nowe potrzeby i wyzwania, np. związane z bieżącą sytuacją na Ukrainie.

Przedstawicielka Zarządu Głównego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Anita Staszkiwicz wyraziła opinię, że potrzebne jest systemowe rozwiązanie dotyczące utrzymania i rozwijania tego typu tradycyjnych przedsięwzięć polonijnych.

Na zakończenie przewodniczący komisji Andrzej Person wyraził nadzieję, że oba festiwale polonijne będą w przyszłości otrzymywały dotacje pozwalające na ich kontynuację.

Ad 3. Prezes Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie Janusz Skolimowski zaprezentował przedsięwzięcia realizowane przez fundację w 2014 r. z dotacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Przedstawił m.in. cele i zadania organizacji oraz listę krajów, w których

są realizowane projekty. W 2014 r. jest ich 473 i dotyczą one obszaru edukacji, mediów, aktywizacji środowisk polskich i polonijnych, kultury i dziedzictwa narodowego, ochrony praw mniejszości polskiej oraz, w niewielkim zakresie, wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. Są to na przykład szkolenia dla dziennikarzy, liderów organizacji oraz dla działaczy samorządowych, wymiany młodzieży, festiwale muzyki i poezji, wystawy, konkursy, ale także porządkowanie polskich cmentarzy.

Podczas dyskusji senator Janina Sagatowska dopytywała o sytuację finansową tygodnika Związku Polaków na Litwie „Nasza Gazeta”, w związku ze skierowanym do wiadomości komisji pismem prezesa ZPL Michała Mackiewicza w tej sprawie.

Prezes Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie Janusz Skolimowski poinformował, że „Nasza Gazeta” uzyskała dofinansowanie na poziomie sprzed 4 lat. Potrzebna jest jednak zmiana formuły tygodnika i dostosowanie jej do aktualnych potrzeb, zgodnie z ekspertyzą przygotowaną przez medioznawców.

- Ad 4.** Senator Andrzej Person przedstawił sprawozdanie ze spotkań z Polonią podczas oficjalnej wizyty delegacji Senatu pod przewodnictwem marszałka Senatu w Australii i Nowej Zelandii w dniach 12–28 czerwca 2014 r. Głównym celem wyjazdu były spotkania z władzami Australii i Nowej Zelandii. W jego programie znalazły się ponadto spotkania delegacji z przedstawicielami Polonii w Sydney, w Canberze oraz w Melbourne. Największe skupisko Polonii zamieszkuje Sydney i jest to w dużym stopniu emigracja solidarnościowa z lat 80. W Nowej Zelandii delegacja spotkała się z Polonią w Christchurch oraz z uczniami, nauczycielami i rodzicami polskiej szkoły w Wellington. Delegacja złożyła wieniec pod tablicą upamiętniającą przybycie w 1944 r. z ZSSR do Wellington grupy 733 polskich sierot, które znalazły schronienie i opiekę w obozie w Pahiatua. Senator Andrzej Person podkreślił, że choć Polacy i ich potomkowie w Australii i w Nowej Zelandii rzadko mają możliwość przyjazdu do Polski, ich związki z naszym krajem są bardzo silne.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.